NÁVOD NA OBSLUHU PŘIJIMAČE

TESLA „406 U"

JAK UVÉST PŘIJIMAČ DO CHODU

- DŮLEŽITÉ!

Při odejmuté zadní stěně a při jakýchkoliv vnitřních úpravách nepřipojujte nikdy přijimač na síť, neboť kovová kostra přijimače je pod proudem.

Přijimač byl v továrně přesně vyvážen, proto netočte a nehýbejte součástkami uvnitř přijimače.

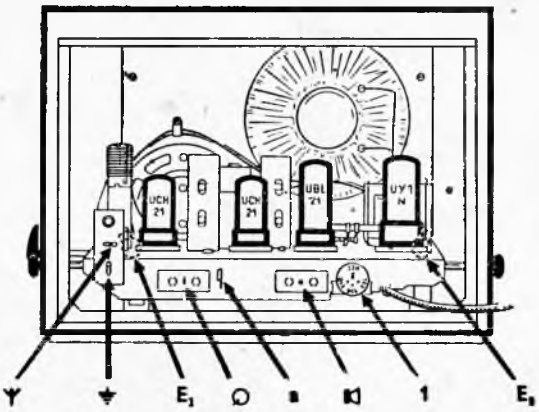

Y antena, ⏚ uzemnění, ⊏ vývody pro další reproduktor, „1" přepojovač síťového napětí, E_1 - E_2 osvětlovací žárovky

Význam značek „Ω" a „a" viz v odstavci „Gramofonová reprodukce" na následující straně.

- ELEKTRONKY

Odšroubujte zadní stěnu a přesvědčte se podle obrázku, zda jsou elektronky na svých místech. Normálně jsou elektronky zasazeny do objímek již v továrně. Kdyby však byla některá ze své objímky vysunuta, nebo kdyby bylo nutno některou nahradit, postupujte takto:
Elektronky mají vodicí klíčový kolík. Zasuňte jej do otvoru ve středu objímky, natočte elektronku tak, aby zapadla a pak ji zatlačte do objímky. Elektronku vyjmete prostým vytažením. Při vyjímání elektronku nepačte ani nenatáčejte, mohli byste ji snadno zničit.

- ŽÁROVKY

Osvětlovací žárovky 6-7 V/0,3 A snadno vyměníte, sesunete-li držák žárovky i s objímkou s nosníku, na kterém je nasunut.

- PŘIPOJENÍ NA SÍŤ

Přijímač lze napájeti ze stejnosměrné i střídavé sítě (30—100 c/s), o napětí 120, 150, 220 a 240 V. Než zasunete vidlici přívodní šňůry do zásuvky, přesvědčte se, je-li přijímač přepnut na napětí domovní sítě. Číslo udávající napětí musíte viděti kruhovým otvorem zadní stěny (vpravo dole). Kdyby údaj v otvoru zadní stěny nesouhlasil s napětím sítě, povytáhněte kruhový kotouček přepojovače „1" (viz obrázek) a natočte ho tak, aby číslo žádaného napětí bylo nahoře a bylo jej viděti otvorem zadní stěny.

- POJISTKA

Osvětlovací žárovky přijímače jsou současně pojistkou a chrání přijímač před vážnějším poškozením. Přepálí-li se žárovka, nahraďte ji žárovičkou stejného typu.

PŘIPOJENÍ PŘIJIMAČE

- ANTENA

Chcete-li přijímač plně využít, připojte ho na dobrou vnější antenu. Dokonalý příjem, zvláště u slabých vysilačů, závisí na užité anteně. Antena pro přijímač „406 U" nemá býti příliš dlouhá, zvláště je-li přijímač instalován v blízkosti silného vysilače. Normálně vyhoví antena o délce 10—15 m (i se svodem). V oblastech se silnými poruchami doporučujeme použít anteny se stíněným svodem a do síťového přívodu zařaditi účinný síťový filtr (odrušovač). Antenu zavěste co nejvýše ve volném prostoru, pokud možno daleko od rušivých zdrojů (elektromotorů, vedení silnoproudých, telefonních atd.) a od kovových žlabů, střech a okapů. Přijímač postavte tak, aby bylo vedení uvnitř místnosti co nejkratší. Antenní přívod zasuňte do zdířky označené „Y". Při dobrých podmínkách stačí však k příjmu silných vysilačů také náhražková nebo pokojová antena z několika metrů drátu. Rovněž uzemňovací vedení lze použít jako antenu; v tom případě zůstává uzemňovací zdířka volná.

- UZEMNĚNÍ

Má-li být příjem čistý a bez poruch, je nutné dobré uzemnění, připojené na uzemňovací desku nebo na hlavní potrubí vodovodu. Přívod od uzemnění k přijímači má být co nejkratší a ze silného měděného drátu. Připojí se na zdířku „⏚".

- GRAMOFONOVÁ REPRODUKCE

Přijímač „406 U" není upraven pro gramofonovou reprodukci. Případnou dodatečnou úpravu k přehrávání desek může na přání provést odborný závod. Elektromagnetická přenoska se pak připojí na zdířky označené „⌀" a páčka přepínače „a" (viz obr.) na zadní straně přijímače se přepne do spodní polohy. Hlasitost a zabarvení přednesu se řídí stejnými knoflíky jako při příjmu rozhlasu.

- PŘÍDAVNÝ REPRODUKTOR

Na zdířky označené „⊠" lze připojiti další nízkoohmový reproduktor (impedance asi 5 Ω) tedy elektrodynamický reproduktor bez výstupního transformátoru.

OBSLUHA PŘIJIMAČE

- SÍŤOVÝ VYPINAČ, REGULÁTOR HLASITOSTI A PŘEPINAČ TÓNOVÉ CLONY

(knoflík na levé boční stěně přijímače)

Je-li přijímač připraven k provozu, zapněte jej otočením knoflíku ve směru pohybu hodinových ručiček, až uslyšíte klapnutí. Dalším otáčením se zvyšuje hlasitost. Zasunutím knoflíku lze měnit zabarvení zvuku a potlačit mnohé rušivé pískoty. Nejjasnějšího přednesu dosáhnete, e-li knoflík vysunut.

Přijímač vypnete otočením téhož knoflíku zcela doleva, až opět uslyšíte klapnutí vypínače.

● VLNOVÝ PŘEPÍNAČ (zadní knoflík na pravé boční stěně)

Páčkovým knoflíkem přepínače zapněte vlnový rozsah, v němž vysílá žádaný vysílač.
Je-li páčka knoflíku natočena směrem nahoru, je přijímač přepnut na rozestřené krátkovlnné pásmo 31 m.

V další poloze (směrem pohybu ručiček hodin) na krátkovlnný rozsah 16—51 m.

V třetí poloze v témže směru na středovlnný rozsah 187—572 m.
Ukazuje-li páčka knoflíku směrem k zadní stěně přijímače, je tento přepnut na dlouhovlnný rozsah 1000—2000 m. Jednotlivé polohy páčky knoflíku jsou zakresleny vpravo na ladicí stupnici, vždy u příslušného vlnového rozsahu.

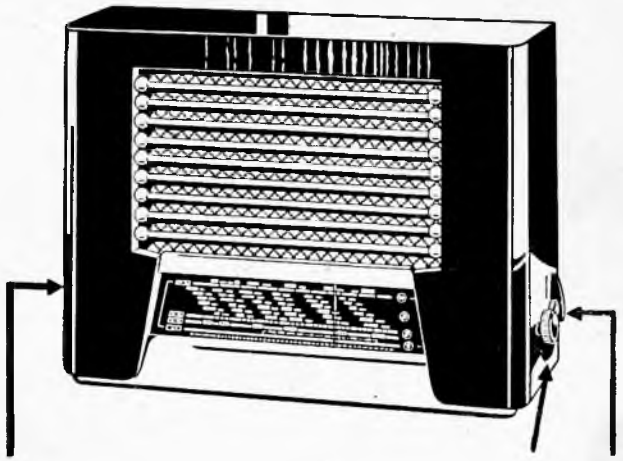

Síťový vypínač, regulátor hlasitosti, přepínač tónové clony — Ladění — Vlnový přepínač

● LADĚNÍ (přední knoflík na pravé stěně)

Asi 30 vteřin po zapnutí přijímače, až se osvětlí ladicí stupnice a zahřejí elektronky, nařiďte stupnicový ukazatel otáčením ladicího knoflíku tak, aby se kryl s políčkem žádaného vysílače, nebo aby udával přibližně jeho vlnovou délku. Jemným otáčením v obou směrech opravte ladění, aby přednes žádaného vysílače nebyl skreslen a obsahoval nejvíce hlubokých tónů, bez ohledu na to, zda ukazatel kryje střed značky.
Krátkovlnná pásma zabírají jen označené malé úseky krátkovlnné stupnice 16—51 m, proto nutno vysílače v tomto rozsahu laditi opatrně. Otáčejte ladicím knoflíkem velmi pomalu, jinak snadno žádaný vysílač přejedete, aniž byste jej zaslechli.
Rozestřené pásmo 31 m odstraňuje tuto nevýhodu, zde lze laditi vysílače stejně pohodlně a spolehlivě jako na vlnách středních nebo dlouhých.

● PŘÍJEM KRÁTKÝCH VLN (pásma 16—51 m)

Na krátkých vlnách lze přijímat vysílače z velkých vzdáleností za malého rušení příjmu atmosférickými poruchami, které zvláště v létě znemožňují poslech na středních a dlouhých vlnách. Příjem na krátkých vlnách není však tak stálý a spolehlivý jako na vlnách delších. Jsou dny, kdy je příjem velmi špatný a jindy opět předčí veškerá očekávání. Rovněž podmínky příjmu na různých pásmech se velmi liší. Vlny kratší než 20 m (16 až 19 m) jsou tak zvané vlny denní

a proto vysilače, pracující na těchto vlnách lze lépe přijímat, je-li dráha jejich šíření převážně ozářena denním světlem.
Vysilače s délkou vlny kolem 50 m (pásmo 41 m a 49 m) jsou vysilače noční a jejich příjem je možný na větší vzdálenosti, není-li dráha, kterou musí překlenout, ozářena denním světlem. Vysilače s vlnovou délkou 20—35 m (pásmo 25 a 31 m) je dobře slyšet ve dne i v noci, proto je pásmo 31 m u přijímače rozestřeno.
K vyhledávání jednou zachyceného vysilače používejte stupnice z políček a čísel. Poznamenáte-li si políčko, které kryje stupnicový ukazatel je-li vysilač naladěn, jistě jej po druhé snadno najdete.

• DŮLEŽITÉ PŘIPOMÍNKY

Činnost přijímače závisí také na tom, jak zasunete vidlici přívodní šňůry do síťové zásuvky. Je-li nesprávně zasunuta, je příjem na střídavé síti rušen poruchami nebo hučením, na stejnosměrné síti nehraje přijímač vůbec. V těchto případech nutno vidlici zasunout obráceně. Abyste správné zasunutí vidlice nemusili vždy zkoušet, doporučujeme označit na síťové zásuvce polohu značky na vidlici přívodní šňůry přijímače. Dbáte-li při zapojení a obsluze přesně tohoto návodu, dosáhnete uspokojivého výsledku. Přijímač byl před odesláním pečlivě vyzkoušen.

Kdyby však přijímač nepracoval proti očekávání zcela bezvadně, řiďte se těmito pokyny:

Nesvítí-li stupnice, nebo nehraje-li přijímač, přezkoušejte:

1. zda je v zásuvce proud (vyzkoušejte stolní lampou) a zda v ní má vidlice dobrý dotyk;
2. jsou-li všechny elektronky zasunuty do správných objímek podle nákresu na zadní stěně přijímače a mají-li dobrý dotyk;
3. je-li přepinač síťového napětí správně zasunut a zda má dobrý dotyk;
4. není-li vadná nebo uvolněná některá osvětlovací žárovka (v tom případě přijímač vůbec nehraje);
5. není-li přijímač přepnut na reprodukci gramofonové hudby, vypinačem na zadní stěně přijímače „a".

Je-li rušen příjem pískoty, což se může stát v blízkosti místního silného vysilače, zkraťte pokud možno antenu, po případě nahraďte ji několika metry drátu. Mnohdy pískoty odstraníte, zapojíte-li mezi přijímač a antenu odlaďovač, který naladíte na vlnu rušícího vysilače.

Při vážnějších závadách obraťte se vždy nejprve na prodejnu, která vám přístroj dodala.